

LANDELIJKE BELANGENBEHARTIGING KBO

RAPPORTAGE TWEEDE KWARTAAL 2016

In de vorige rapportage belangenbehartiging schreven wij dat het jaar 2016 voor de afdeling belangenbehartiging van de KBO goed begonnen was. Die positieve trend hebben we in de lente van 2016 voortgezet. Zo vroegen we aandacht voor ouderenwerkloosheid en de blauwe envelop, waren we aanwezig bij een rechtszaak omtrent huishoudelijke hulp en zetten we ons in voor een veilige woonomgeving bij senioren thuis. In deze rapportage leest u alles over deze en vele andere dossiers waarop de KBO in de afgelopen tijd actief was.

#KBOGELD

Pensioenen en koopkracht (algemeen)

In de loop van het voorjaar werd al snel duidelijk dat de kans groot is dat een deel van de pensioenfondsen in Nederland volgend jaar moet korten. Dat betekent dat ouderen na jaren van financiële achteruitgang mogelijk weer koopkrachtdaling tegemoet kunnen zien. De KBO wil dat voorkomen. We hebben daarom dit voorjaar diverse acties ondernomen om dit probleem hoog op de agenda te krijgen van politiek Den Haag en (reparatie)maatregelen af te dwingen:

- We zijn gestart met de actie *Ouderen doorbreken de Stilte* (hieronder meer).
- We zijn, samen met andere ouderenorganisaties, gestart met de actie *Hartenkreet van senioren* (hieronder meer).
- We stuurden brieven naar de Tweede Kamer waarin we pleitten voor ingrijpen van de staatssecretaris en compensatie van koopkrachtverlies. Zo vroegen we onder meer het korten op pensioenen tenminste twee jaar op te schorten, of in ieder geval zolang de rente (door ingrijpen van de ECB) zo laag is.
- We drongen bij de Kamer aan op het steunen van door Kamerleden ingediende moties die korting van pensioenen moeten voorkomen en indexatie mogelijk moeten maken. Deze moties haalden het, ondanks steun van diverse partijen, helaas niet.
- We gingen in gesprek met minister Asscher en staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken. (hieronder meer).

Inmiddels is duidelijk dat minister Asscher en staatssecretaris Klijnsma deze zomer de koopkrachtplaatjes onder de loep zullen nemen en waar nodig zullen bijsturen. Zij willen streven naar een evenwichtig koopkrachtbeeld. De KBO houdt uiteraard de vinger aan de pols.

Ouderen doorbreken de stilte

In maart is de KBO van start gegaan met de actie *Ouderen doorbreken de stilte*. Op deze website en per post konden ouderen hun verhaal doen over wat acht jaar lang koopkrachtdaling met hen doet. Gedurende het voorjaar kwamen er vele honderden, soms zeer schrijnende verhalen bij ons binnen. In de volgende rapportage belangenbehartiging leest u meer over de afronding en resultaten van deze actie.

Hartenkreet van senioren

Zoals reeds aangekondigd in een gezamenlijk manifest is de KBO samen met andere ouderenorganisaties (PCOB, NVOG, KNVG en NOOM) gestart met een gezamenlijke actie op het gebied van pensioen en koopkracht. Onder de titel *Hartenkreet van senioren* roepen we ouderen op om digitaal en per post aan de Tweede Kamerleden te laten weten dat zij genoeg hebben van jarenlange koopkrachtdaling en dat bij een flink deel van hen het water zo langzamerhand aan de lippen staat. Na de zomer hopen we de positieve resultaten met u te kunnen delen.

Gesprek met minister Asscher en staatssecretaris Klijnsma

Op 29 juni sprak onder meer de KBO voor de tweede keer in zes maanden met minister Asscher en staatssecretaris Klijnsma. Hoog op de agenda stonden koopkracht en pensioenen. De ouderenorganisaties drongen er bij de bewindslieden op aan snel maatregelen te nemen die de verwachte pensioenkortingen moeten compenseren. Asscher en Klijnsma lieten daarop weten in de komende maanden de koopkrachtcijfers scherp in de gaten te houden en te streven naar een evenwichtig koopkrachtbeeld. Zij zegden daarbij toe specifieke aandacht te hebben voor stapelingseffecten en voor ouderen met lagere inkomens en hoge zorgkosten. De ouderenorganisaties brachten vanzelfsprekend ook de huidige situatie bij pensioenfondsen ter sprake. De staatssecretaris nam de door ons gedane suggesties (die o.a. pensioenkortingen moeten voorkomen) ter harte, maar deed vooralsnog geen toezeggingen. De kostendelersnorm stond eveneens op de agenda: de mantelzorgboete voor ouderen met een onvolledige AOW.¹ Zij worden al langere tijd met deze boete –in feite een straf op voor elkaar zorgen– geconfronteerd. De ouderenorganisaties willen dat hier een einde aan komt. Maar de staatssecretaris wil hier vooralsnog niets aan doen omdat zij dan, naar eigen zeggen, “de gehele bijstandswet op de schop moet nemen”. Omdat de ouderenorganisaties wél mogelijkheden zien voor het afschaffen van de mantelzorgboete voor AIO’ers en andere groepen, zetten zij hun strijd voort.

Ouderenwerkloosheid

Begin april maakte minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekend dat oudvoetballer John de Wolf de nieuwe ambassadeur ouderenwerkloosheid wordt. De Wolf heeft de opdracht het imago van oudere werknemers te verbeteren en zo meer ouderen aan het werk te helpen. De KBO vindt het goed dat er gewerkt wordt aan het verbeteren van het imago van 50-pluswerknemers, maar er is meer nodig dan dat. Zo willen we dat het voor werkgevers financieel aantrekkelijker wordt ouderen in dienst te nemen en willen we dat armoedeval door werkloosheid voorkomen wordt. Eén en ander hebben we diverse malen aangekaart in gesprekken met het ministerie en de Tweede Kamer. En niet zonder resultaat: in juni maakt de minister bekend dat onder andere de leeftijdsgrens voor de no-riskpolis (een verzekering die ervoor zorgt dat bij ziekte van een

¹ De ouderenorganisaties blijven natuurlijk aandringen op het schrappen van de kostendelersnorm (mantelzorgboete) in zijn geheel in plaats van een tijdelijke stop. In dit gesprek ging het specifiek over de bijzondere situatie van mensen met een onvolledige AOW.

oudere werknemer de loonkosten worden overgenomen door het UWV) omlaag gaat. De KBO lobbyde hier al langere tijd voor en is blij dat de minister dit advies overgenomen heeft. Ook onze andere voorstellen op het gebied van ouderenwerkloosheid en armoedebestrijding zullen we in de komende maanden weer regelmatig voor het voetlicht brengen.

SER-verkenning

Eind mei kwam de Sociaal-Economische Raad met haar langverwachte verkenning naar een nieuw pensioenstelsel. In deze verkenning schetst de SER meerdere scenario's voor een toekomstig pensioenstelsel. Daarbij is vooral gekeken naar de stelselvariant met individuele pensioenpotjes met collectieve risicodeling. Uit eerder onderzoek van de SER bleek namelijk dat dit een interessante variant zou kunnen zijn voor de toekomst, maar dat deze nog onbekend was. Inmiddels heeft de SER deze variant dus verder onderzocht. Ook de KBO zat daarbij aan tafel en kon zodoende meepraten over deze belangrijke ontwikkelingen. De SER sprak geen expliciete voorkeur voor een bepaalde variant uit. Alle opties staan nog open. Het (nieuwe) kabinet zal uiteindelijk de knoop moeten doorhakken. De KBO heeft in de gevoerde gesprekken maar ook daarbuiten aangegeven het belangrijk te vinden dat ook in het toekomstig pensioenstelsel solidariteit centraal staat en dat deelnemers risico's met elkaar kunnen blijven delen. We gaan daar de komende tijd verder over in gesprek met de sociale partners en de politiek.

#KBOTHUIS

Verpleeghuiszorg thuis

Begin april vroeg de KBO aandacht voor verpleeghuiszorg thuis. Ons kwam namelijk ter ore dat de eigen bijdrage voor deze vorm van zorg de pan uit rees. Zo kreeg de Unie KBO een melding waarbij er per maand € 586,88 in rekening wordt gebracht voor de ondersteuning bij het douchen tijdens één uur per week. De problemen ontstonden door een wijziging in de regeling voor overbruggingszorg, met als resultaat dat zorgbehoevenden in geldnood komen. De KBO vindt dat onaanvaardbaar en heeft de kwestie aan de orde gesteld in politiek Den Haag. De staatssecretaris heeft aangegeven dat hij de KBO in het najaar over een oplossing zal informeren.

Steun voor de alleroudsten

Op 14 april debatteerde de Tweede Kamer over de ouderenzorg. De KBO greep deze kans aan om aandacht te vragen voor de zorg aan de alleroudsten en meest kwetsbaren onder ons. We zien nog te vaak dat de zorg die deze mensen krijgen niet goed op elkaar afgestemd is. We hebben de Kamer per brief diverse suggesties aangereikt om de zorg voor deze groep te verbeteren, zoals het inzetten op maatwerk voor de alleroudsten thuis, kleine multidisciplinair teams in de wijk en het aanstellen van een kaderhuisarts ouderengeneeskunde in elke wijk. Tijdens het debat vroeg onder meer Kamerlid Otwin van Dijk (PvdA) aandacht voor het feit dat maatwerk in de thuissituatie nog niet in iedere gemeente goed geregeld is. Staatssecretaris Van Rijn gaf aan hieraan te blijven werken. De KBO houdt hem uiteraard aan die belofte.

Zorgmijding

Op 20 april sprak de Tweede Kamer met minister Schippers over de zorgverzekeringswet. Onderwerp van gesprek was onder andere zorgmijding. De KBO maakt zich al langere tijd grote zorgen over het mijden van zorg door ouderen en heeft hier al diverse malen aandacht voor gevraagd. Dat deden we bij dit debat opnieuw. Om te voorkomen dat ouderen niet de zorg krijgen die zij nodig hebben, drongen we aan op verlaging van het eigen risico en eigen bijdragen. Ook wezen we de Kamer en de minister op het gebrek aan aandacht voor zorgmijding onder ouderen en laaggeletterden. Doordat de minister geen onderzoek doet naar zorgmijding onder deze groepen, is die aandacht er nauwelijks. Kamerlid Dik-Faber (ChristenUnie) nam het pleidooi van de KBO ter harte en vroeg de minister voortaan ook onderzoek te doen naar zorgmijding onder ouderen en laaggeletterden. Kamerlid Leijten (SP) vroeg de minister de koppeling tussen het eigen risico en de zorgkosten los te laten, zodat het eigen risico niet meer automatisch omhoog gaat als de zorgkosten stijgen. Vooralsnog weigert de minister dat. Omwille van betaalbare zorg blijft de KBO zich vanzelfsprekend inzetten voor het verlagen (en in ieder geval niet verder verhogen) van het eigen risico.

Omgangsrecht voor grootouders

Op 22 april ging de Tweede Kamer in overleg over omgangsrecht voor grootouders bij een echtscheiding. Dit op initiatief van de Kamerleden Keijzer en Oskam (CDA). Zij willen de positie van grootouders bij een echtscheidingsprocedure wettelijk vastleggen, zoals dat in ons omliggende landen al langere tijd gebruikelijk is. De KBO heeft de woordvoerders van alle Kamerfracties een brief gestuurd waarin wij het pleidooi van het CDA ondersteunen. Uit recent onderzoek onder senioren blijkt namelijk dat grootouders een belangrijke rol spelen in de verwerking van de gevolgen van een echtscheiding bij de kleinkinderen. Senioren vinden bovendien dat kleinkinderen hun grootouders nodig hebben en andersom. Zeven van de tien senioren vindt dan ook dat er een omgangsregeling voor grootouders bij wet dient te worden vastgelegd. Veel Kamerleden (van onder meer de SP, de VVD en de PvdA) onderschreven de boodschap van de KBO over de belangrijke rol die grootouders spelen in het leven van hun kleinkinderen. Zowel zij als het kabinet geven er vooralsnog echter de voorkeur aan om omgangsregelingen tussen grootouders en kleinkinderen buiten de rechtszaal te regelen.

Levenseinde

In de eerste helft van 2016 was er weer veel aandacht voor levenseindevraagstukken. Dat kwam mede door het verschijnen van het rapport van de commissie-Schnabel, die concludeerde dat verruiming van de huidige euthanasiewetgeving niet nodig of wenselijk is. Daarop gaf D66 aan dat zij nog dit jaar met een wet willen komen die het mogelijk maakt voor senioren die ‘helemaal klaar zijn met het leven’ hun leven te beëindigen. De Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde (NVVE) ijvert ondertussen voor een levenseindepil. De KBO vindt dergelijke initiatieven een schraal antwoord op een complex zingevingsprobleem. De doodswens van ouderen ontstaat (zo blijkt uit diverse onderzoeken vaak door verschillende aspecten. Naast de medische aandoeningen is er het gevoel van eenzaamheid bij ouderen gecombineerd met het gevoel niet meer nuttig of welkom te zijn. Niet alle ouderen met een doodswens willen werkelijk ‘uit het leven geholpen worden’, maar willen wél dat hun verhaal wordt gehoord. De KBO pleit dan ook voor écht luisteren naar ouderen. Ouderen moeten erop kunnen vertrouwen dat zij goed verzorgd worden én dat er goed naar hen wordt geluisterd door artsen en verzorgenden. Bijvoorbeeld wanneer zij aangeven af te willen zien van verdere behandelingen. Gesprekken hierover zijn van wezenlijk belang en kunnen angst en

eenzaamheid wegnemen. Geestelijke zorg speelt hierbij ook een belangrijke rol. Juist deze zorg biedt uitzicht en troost in situaties die als uitzichtloos worden ervaren.

Huishoudelijke hulp

De KBO heeft regelmatig gesignaleerd dat er veel mis gaat bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), vooral bij het keukentafelgesprek. Vaak worden deze gesprekken telefonisch afgedaan of zelfs helemaal niet gevoerd. Veel hulpbehoevenden stapten daarom naar de rechter. Op 18 mei deed de Centrale Raad van Beroep uitspraak in drie zaken over de huishoudelijke hulp. De KBO was bij de zitting in de rechtbank in Utrecht aanwezig. De uitspraak was glashelder: mensen hebben recht op onafhankelijk objectief onderzoek naar hun persoonlijke situatie. Huishoudelijke hulp is maatwerk en 'noodzakelijke zorg'. Gemeenten die in gebreke zijn gebleven, krijgen hiermee een tik op de vingers. De KBO is blij met deze uitspraak, temeer omdat diverse gemeenten daags na de uitspraak hun beleid hebben aangepast. Er zijn echter ook gemeenten die dat nog niet hebben gedaan. In die gemeenten moeten mensen nog altijd bezwaar maken tegen Wmo-beschikkingen. Om onze leden daarbij te helpen hebben wij daarom op onze website en in het julinummer van Nestor tips gegeven.

Vaccinaties

Minister Schippers stuurde op 31 mei 2016 een reactie aan de Tweede Kamer over de petitie van de KBO waarin we pleiten voor vaccinaties bij ouderen. Zij deelt met ons het belang van vaccinaties, maar wilde het definitieve advies van de Gezondheidsraad over de gordelroosvaccinatie afwachten. Eind juni liet de Gezondheidsraad aan de minister weten dat zij opname van het gordelroosvaccin voorsnog afraden. Het huidige vaccin zou te kort werkzaam zijn. Momenteel is een nieuw vaccin in ontwikkeling. Mogelijk wordt er, wanneer dit middel op de markt is, opnieuw gekeken naar opname in het programma. De KBO volgt dat proces uiteraard op de voet en blijft ook aandringen op vaccinatie tegen pneumokokken.

Decentralisaties

Op 8 juni debatteerde de Tweede Kamer over decentralisaties in de zorg. Samen met diverse andere organisaties stuurde de KBO een signaalrapport naar de Tweede Kamer. Uit het rapport kwam (wederom) naar voren dat veel ouderen last hebben van de veranderingen in de zorg. Vooral mensen met meer complexe vragen en problemen moeten vaak langs verschillende loketten om de noodzakelijke zorg en ondersteuning te krijgen. Dat brengt veel bureaucratische rompslomp met zich mee. Verder zijn er veel klachten over (onder meer) lange wachttijden bij het toekennen van persoonsgebonden budgetten, over gebrek aan deskundigheid en de soms zeer hoge eigen bijdrages. Tijdens het debat werden deze signalen door diverse Kamerleden ter sprake gebracht. Ook werd een motie ingediend door de Kamerleden Keijzer (CDA) en Leijten (SP) die het kabinet vroeg te onderzoeken hoe het vaststellen van fictieve maximale bijdragen kan zorgen voor een daadwerkelijke eigen bijdrage. Helaas werd deze motie, net als een andere motie over het wijzen van gemeenten op het belang van onafhankelijke indicatiestelling, verworpen. De KBO gaat ondertussen door met het wijzen van de Kamer op signalen van ouderen en andere hulpbehoevenden.

500 miljoen

Al sinds het vroege najaar van 2015 is de KBO druk aan het lobbyen om 500 miljoen geplande bezuinigingen op de ouderenzorg van tafel te krijgen. De bezuinigingen, die in 2017 in zouden

moeten gaan, zouden een ronduit desastreus effect hebben op de toch al zeer kwetsbare ouderenzorg. Het resultaat van onze belangenbehartiging mocht er wezen: in juni werd bekend dat de bezuiniging in zijn geheel niet doorgaat. De KBO is daar bijzonder blij mee, maar blijft vanzelfsprekend de ontwikkelingen in de ouderenzorg nauwlettend in de gaten houden.

Hoge huren

Halverwege juni vroeg de KBO, samen met onder andere de Woonbond, aandacht voor de gevolgen van de verhuurdersheffing. De verhuurdersheffing is een extra heffing die verhuurders sinds een aantal jaren moeten betalen. Door de heffing (van ongeveer 2 miljard) houden woningcorporaties minder geld over voor nieuwe gepaste bouwprojecten en het leefbaar houden van wijken. Zo wordt het, onder meer voor senioren, steeds lastiger om een passende, betaalbare huurwoning te vinden. Bovendien stijgen de huurprijzen door de verhuurdersheffing, omdat de verhuurders door middel van stijgende huren de extra heffing bijeenbrengen. De KBO wil daarom dat de verhuurdersheffing zo snel mogelijk weer wordt afgeschaft. Vooralsnog wil minister Blok van Wonen zijn beleid niet wijzigingen en blijft de heffing dus in stand. Genoeg reden voor de KBO om op dit dossier de nodige druk uit te blijven oefenen.

Dagbesteding

De KBO maakt zich al langere tijd flinke zorgen over de dagbesteding. In juni presenteerde onderzoeksbureau Movisie een onderzoek naar de dagbesteding in gemeenten. Uit het onderzoek kwamen 'geen grote knelpunten' naar voren. Dat verhaal is strijdig met de signalen die de KBO van haar leden en afdelingen ontvangt. Wij zijn ervan overtuigd dat die gegevens een stuk representatiever zijn dan de steekproef van Movisie. In die steekproef is namelijk alleen onderzoek gedaan naar de gemeenten in plaats van naar de gebruikers van dagbesteding. Daarom willen we een uitgebreid aanvullend onderzoek bij de gebruikers van dagbesteding in plaats van de gemeenten. Die wens brengen we niet alleen in de media maar ook bij de Tweede Kamer en het ministerie van Volksgezondheid onder de aandacht. Wordt vervolgd.

Tekort wijkverpleging

Op 14 juni debatteerde de Tweede Kamer over het grote tekort aan wijkverpleegkundigen. Middels een brief riep de KBO de staatssecretaris op de regie te nemen door meer te investeren in jonge hbo-opgeleide wijkverpleegkundigen om zo kwaliteit van zorg te kunnen blijven garanderen. Het nieuwe voorstel van staatssecretaris Van Rijn om vanaf volgend jaar in de contracten verplicht te werken met zogenoemde geïntegreerde prestaties voor verpleging en verzorging vindt de KBO niet verstandig. Het betreft weer een andere administratieve werkwijze en de wijkverpleegkundigen zitten nu al in een overgangsfase om de administratieve werklast te verlagen. De voorgestelde maatregel van de staatssecretaris om één geïntegreerd uurtarief voor verpleging en verzorging te hanteren, heeft als risico dat zorgaanbieders vooral lager geschoold personeel gaan inzetten. De resultaten van deze lobbyactiviteit leest u in de volgende rapportage belangenbehartiging.

Maatwerk en het eigen risico

Op 16 juni vond er in de Tweede Kamer overleg plaats tussen minister Schippers van Volksgezondheid en de woordvoerders Zorg van de verschillende Tweede Kamerfracties. Onderwerp van gesprek was onder meer vrijstelling van het eigen risico. Minister Schippers wil via deze vrijstelling bepaalde keuzes sturen. Patiënten kunnen buiten hun eigen risico materialen of

behandelingen krijgen die verzekeraars goedkoop (als bulk) inkopen. De KBO ziet grote bezwaren, want bulk op korte termijn is op lange termijn vaak zelfs duurder dan maatwerk. En niet in het belang van de patiënt. Patiënten verschillen immers veel van elkaar. Dezelfde medicijnen, behandelingen, diëten of materialen werken bij iedereen anders uit. Door deze op de persoon af te stemmen (maatwerk), wordt goede zorg verleend en is herstel sneller en beter mogelijk. Dit bespaart kosten op de lange termijn. Meer dan genoeg reden om een brief met onze bezwaren naar de Tweede Kamer te sturen. Dat leidde er onder andere tot een aangenomen motie van PvdA en D66. Met deze motie wordt een vergoeding van een breder aanbod van hulpmiddelen mogelijk.

Medicatieveiligheid

Op 29 juni ging de Tweede Kamer in debat met minister Schippers van Volksgezondheid over gegevensuitwisseling en gegevensbescherming in de zorg. De KBO en de KNMP, de koepel van apothekers, hebben per brief aandacht gevraagd voor medicatieveiligheid. Voor kwetsbare patiënten, waaronder veel ouderen, is het van levensbelang dat zorgverleners een actueel overzicht hebben van de medicatie van de patiënt. Als verschillende geneesmiddelen ongewenst reageren op elkaar, dan kan dit leiden tot complicaties, onnodige ziekenhuisopnames en erger. Op dit moment missen apothekers patiëntinformatie zoals laboratoriumuitslagen, de reden van voorschrijven en nierfunctiewaarden. Zonder al deze gegevens kan de apotheker de medicatiebewaking niet goed uitvoeren. De KBO en de KNMP hebben de minister daarom gevraagd er tweedelijns zorginstellingen (zoals het ziekenhuis) op aan te dringen om gegevens met de eerste lijn (de apotheek en de huisarts) te delen. Ook willen we dat de minister actief werkt aan het vergroten van het bewustzijn onder patiënten van het belang van het delen van medische gegevens tussen zorgverleners voor hun eigen veiligheid. In de volgende rapportage belangenbehartiging leest u meer over de resultaten van dit overleg.

#KBODIGITAAL

ABP

Begin april ontving de KBO signalen van leden dat pensioenfonds ABP voor een onbekend aantal senioren zelf had bepaald dat zij hun pensioenoverzicht voortaan digitaal zouden ontvangen. Als de deelnemer nog wel papier wil ontvangen kan hij dat zelf aangeven, en wel digitaal. Voor senioren die niet of nauwelijks digitaal zijn is dit geen eenvoudige opgave. Zij missen niet alleen de vaardigheid, maar beschikken vaak ook niet over een computer. Om pensioeninformatie te kunnen blijven ontvangen moeten zij hulp vragen en als zij dat niet doen blijven zij verstoken van informatie. Dat vindt de KBO een slechte zaak. Vandaar ons schriftelijk verzoek aan het ABP om de zaak om te draaien: houd de papieren informatie standaard en biedt de digitale informatie als alternatief aan.

Digitalisering Belastingdienst

In de periode november 2015 – mei 2016 zijn bij het meldpunt ‘Dag blauwe envelop’ van de Belastingdienst Ouderenbonden ruim 4.100 meldingen binnengekomen van ongeruste mensen. Aanleiding voor het meldpunt is de mededeling van de Belastingdienst dat de ‘blauwe envelop’ op den duur zal verdwijnen en dat alle post digitaal verstuurd gaat worden. De burger ontvangt post dan in een digitale brievenbus: de Berichtenbox. De duizenden meldingen zijn een duidelijk signaal van senioren aan de overheid. Veel melders – die veelal geen computer hebben of niet weten hoe ze digitaal aangifte moeten doen – voelen zich vooral buitenspel gezet en in een afhankelijkheidsrelatie

gemanoevreerd. Eind 2015 kwam staatssecretaris Wiebes al enigszins tegemoet aan de zorgen van de KBO door toe te zeggen dat wie geen computer heeft, digibeet is of echt geen vrienden of familie heeft om te helpen, toch nog een papieren brief van de Belastingdienst kan ontvangen. Een paar weken later meldde Wiebes zelfs dat de papieren blauwe envelop het komende halfjaar ook blijft voor de definitieve beschikking van toeslagen. De KBO ziet dat als een kleine stap in de goede richting. Nu moet er snel gewerkt worden aan een gedegen en betrouwbaar vangnet voor iedereen die geen toegang heeft tot internet.

Pinnen moet gebruiksvriendelijker en Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer

Voor ouderen, laaggeletterden, blinden en slechtzienden is het nu vaak lastig om met de betaalpas te betalen. Door het betaalproces via de betaalautomaat gebruiksvriendelijker en meer uniform te laten verlopen, is het voor iedereen gemakkelijker om elektronisch te betalen. De KBO wil daarom dat wetgeving rond betaalautomaten wordt opgenomen in het Europese wetsvoorstel voor toegankelijkheid. Om dit alles te bevorderen is, mede op initiatief van de Oogvereniging en Ieder(in), op 22 juni in het Europees Parlement in Brussel het Europese platform Pay-Able gelanceerd. Hier kunnen internationaal de krachten worden gebundeld en invloed worden uitgeoefend op fabrikanten en de (Europese) wet- en regelgeving. Binnen Nederland zet de KBO zich voor deze kwestie in binnen (onder meer) het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB), waarin we onder andere met banken spreken over veilig en toegankelijk betalen.

#KBOVEILIG

Contant geld in de bus

Door de recente toename van overvallen op buschauffeurs staat ook veilig betalen in het openbaar vervoer hoog op de agenda. Net als vele anderen vindt de KBO geweld in het OV een ernstig probleem en steunt het streven naar minder contant geld in de bus. Helemaal afschaffen gaat echter een stap te ver, zo schreef de KBO op 23 mei in een brief aan de Tweede Kamer. We willen daarom de veiligheid in het OV verbeteren zonder dat reizigers de bus gaan mijden omdat zij moeilijker een kaartje kunnen kopen. Samen met collega-organisaties vraagt de KBO de Tweede Kamer daarom om naast afschaffen van contant geld ook andere oplossingen te onderzoeken. Het opbergen van geld in ontoegankelijke kluisjes of het verminderen van contant geld in de bus door de buskaartjes ook in winkels en hotels te verkopen. De KBO en de andere consumentenorganisaties pleiten voor een snel maar deugdelijk onderzoek naar de beste combinatie van middelen. We hopen u in de volgende rapportage belangenbehartiging meer te kunnen vertellen over de resultaten.

Financieel misbruik

Op de dag van de ouderenmishandeling (15 juni) vroeg de KBO aandacht voor financieel misbruik van ouderen. Vooral alleenstaande ouderen van 80 jaar of ouder met fysieke, sociale en/of mentale beperkingen zijn kwetsbaar en eerder slachtoffer van financiële uitbuiting. De KBO wil dat ouderen minder risico lopen slachtoffer te worden. Dat kan onder andere door te zorgen dat vrijwilligers die bij ouderen thuis komen, verder geschoold worden in het herkennen van risico's op en signalen van financiële uitbuiting. De KBO blijft zich hier de komende tijd voor inzetten.